

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Nr. 2/2017

Høstsemesteret 2017

Instituttleders hilsen

Kjære kolleger,

Også 2017 har vært et godt år for FoF. Vi er et av de få miljøene ved HF i Bergen som kom godt ut av den nasjonale evaluering av humanioraforskningen i Norge. Dette til tross for at evalueringen ikke gjenspeiler den bemanning vi *i dag* har. Det er all grunn til å tro at dersom en ny evaluering blir gjort om fem år så vil filosofimiljøet i Bergen komme enda bedre ut enn vi gjorde denne gang. Og ikke bare har vi et filosofisk forskningsmiljø på godt internasjonalt nivå, men det vi gjør er også viktig for å møte samfunnsutfordringer, både nasjonalt og internasjonalt. Vår forskning er relevant for klima- og migrasjonsdebatten, for risikovurderinger i ny forskning, for den økende bekymring om ulikheter i vårt samfunn, og for forståelsen av forholdet mellom mennesket og vitenskap.

Vi har på nytt fullført et høstsemester med rekordmange studenter. Dette er gledelig, men det har en pris i form av økt arbeidspress på hver enkelt av oss. Vi begynner å nå smertegrensen for forsvarlighet gitt det studenttall vi nå har ved FoF. Det gjør ikke situasjonen lettere at FoF ikke kan regne med å bli tilgodesett med ekstra ressurser på grunn av fakultetets vanskelige økonomiske situasjon. Så får vi bare håpe at det i framtiden blir et bedre forhold mellom fordelingen av økonomiske ressurser, sentrale føringer og studentenes prioritering av studieprogram. Det er en stadig økende fokusering på at det ikke er hva studentene lærer

som er viktig, om de kan eller ikke kan et bestemt språk, eller har ervervet seg kunnskap om kjemiske reaksjoner. Det viktige er at studentene får et generelt intellektuelt fundament som gjør dem i stand til å møte nye utfordringer uansett hvilken karriere de velger. Og det er akkurat dette vi gir dem ved FoF, både i vår exphil undervisning og i fagstudiet.

Den høye standard både på forskning og undervisning ved FoF er ene og alene på grunn av innsatsen til hver enkelt av dere: faste vitenskapelig ansatte, stipendiater og postdoktorer, og også de midlertidig ansatte, samt vår administrasjon. Og hele tiden med en entusiasme og vilje til å bidra der en kan. Det er dette som gjør at FoF er et godt sted å være.

Vi går nå mot en velfortjent roligere tid, og jeg ønsker dere alle et riktig Godt nytt år!

Semesterstart for filosofistudentene høsten 2017

*Med vennlig hilsen
Reidar Lie*

Fra instituttrådet

Midlertidige stillinger og eksterntfinansierte prosjekter (sak 25/2017)

Universitetsstyret har vedtatt at UiB skal redusere antall midlertidige ansettelser. I utgangspunktet vil dette innebære at i alle vitenskapelige prosjektstillinger med en varighet på over to år skal, så skal ansettelsesforholdet være fast. Stipendiater og postdoktorer faller utenfor denne ordningen og skal fortsatt ansettes på midlertidige kontrakter.

Dette vil kunne gi et lite fagmiljø som filosofi store utfordringer. Instituttrådets vedtak for på best mulig måte å implementere Universitetsstyrets vedtak lyder som følger:

Prosjektbaserte forskere skal primært ansettes som postdoktorer ved FoF, enten som en del av rekrutteringsstillingene som er tillagt FoF, eller som eksternt finansierte postdoktorer. FoF må til enhver tid vurdere hva som er den mest hensiktsmessige fordeling av rekrutteringsstillingene mellom kategorien postdoktor og stipendiat. FoF kan også bruke sine egne hjemler som egenandel i eksternt finansierte prosjekter. Ved slike ansettelser skal det gå klart fram at dette er kvalifiseringsstillinger der karriereutvikling for stillinger utenfor FoF inngår som et vesentlig element.

I tilfeller der det planlegges fremtidig utlysning av faste vitenskapelige stillinger ved FoF vil en vurdere om det er hensiktsmessig å ansette forskere i fast ansettelse som prosjektbasert forskerstilling.

Endring i studietilbud: Moderne politisk teori / Politisk idéhistorie (sak 29/2017)

Begge emner undervises i dag på alle tre nivåer men med felles undervisning for alle nivåene. Dette er nå vedtatt endret slik at en skiller ut de to kursene på 100-nivå, dvs. *FIL107 Innføring i politisk teori* og *FIL116 Innføring i Moderne politisk teori* og beholder disse som innføringskurs. I tillegg vil det bli opprettet et nytt kurs for viderekomne på 200/300 nivå i Politisk filosofi. Ny emneplan for det nye kurset i Politisk filosofi vil bli forelagt instituttrådet på et senere tidspunkt.

Endring i studietilbud: Kontinentalfilosofi (sak 30/2017)

Dette gjelder sammenslåing av kursene innen Fenomenologi og eksistensfilosofi og Kontinentalfilosofi. Vedtaket lyder:

*Instituttrådet slutter seg til forslaget om å slå sammen *FIL215/315 Fenomenologi og eksistensfilosofi* og *FIL262/362 Kontinentalfilosofi* til et felles emne i «Kontinentalfilosofi». Emneplan vil legges fram for instituttrådet på et senere tidspunkt.*

Framtidige stillingsutlysninger ved Examen philosophicum (sak 31/2017)

For å imøtekomme de kommende avgangene de neste 3-4 årene, har instituttrådet gjort vedtak angående behov for å erstatte disse. I forslaget fra FoF er det også tatt hensyn til det jevnt økende antallet exphil-studenter fra 2008 og frem til i dag. Universitetsstyrets vedtak om å redusere antall midlertidige ansettelser har også betydning i denne saken. Vedtaket lyder:

Instituttrådet slutter seg til forslaget om å lyse ut fem heltidsstillinger ved Examen philosophicum i perioden 2018-2020. To stillinger lyses ut med søknadsfrist ultimo januar 2018, og med ønsket tiltredelse fra 01.08.18.

Forslag til utlysningstekst(er) legges fram for instituttrådet på et senere tidspunkt.

I tillegg settes det av ca 70% ressurser til fordeling på fortrinnsrett-berettigede ansatte.

Forslaget er naturligvis avhengig av fakultetsledelsen sin sanksjon for å iverksettes, og trolig også universitetsledelsens.

Andre saker som har vært oppe

Det er blitt opprettet en egen bacheloroppgave i retorikk RET250 (sak 17/2017) og det er vedtatt at programstyret i retorikk skal utrede en studieplan for retorikkprogrammet der flere emner fra Fo

F inngår (sak 22/2017).

Når det gjelder mindre endringer i emnebeskrivelser, henviser vi til oppdaterte versjoner på nettsidene.

Nyansettelser

Veli-Pekka Parkkinen

Veli-Pekka Parkkinen er ansatt om postdoktor i vitenskapsfilosofi. Ansettelsen er fireårig og tilknyttet Baumgartners toppforskningsprosjekt. Parkkinen trer inn i stillingen i januar 2018.

Parkkinen har en PhD fra Universitet i Oslo (2014) der han deltok i filosofi- og biologiprojektet 'Philosophical foundations for systems biology' ledet av Dr. Gry Oftedal.

Siden januar 2015 har han vært postdoktor i det treårige [Leverhulme trust](#) prosjektet 'Grading Evidence of Mechanisms in Physics and Biology', ledet av professor [Jon Williamsom](#) ved Universitetet i Kent.

Parkkinen har også undervisningserfaring innen metafysikk, epistemologi og vitenskapsfilosofi både på ba- og ma-nivå. Han har også vært co-veileder for doktorgradskandidat.

Ny vikar ved Examen Philosophicum – Wendy Wilutzky

Wendy Wilutzky er for våsemesteret 2018 ansatt i en 70% vikarstilling ved Examen philosophicum. Hun skal ha 3 exphil-kurs ved psykologivarianten.

Wilutzky har en PhD-grad fra Universitetet i Osnabrück (2015). Tittelen på avhandlingen er:

«Situating the Intentionality of Emotions: Uniting Situated Cognitive Science with the Philosophy of Emotions». Hun har undervisningserfaring fra sinnsfilosofi, kognitiv filosofi, 'philosophy of emotions' og akademisk skriving.

Wilutzki skal vikariere for Anita Leirfall, som har fått et forskningsstipend fra Likestillingsrådgerne ved UiB.

Vibeke Andrea Tellmanns disputas

Fra venstre: Arild Utaker, Hans Marius Hansteen, Vibeke Tellmann, Arnfinn Bø-Rygg, Erling Guldbrandsen og Vigdis Songe-Møller

Vibeke Tellmann disputerte 1. september for Ph.d.-graden. Avhandlingens tittel er: «[Musikalitet i teorien – Om relasjoner mellom musikk og språk](#)». Tellmann hadde prøveforelesningen sin 31. august hvor oppgitt emne var: «Om relasjoner mellom musikk og språk i Nietzches tidlige filosofi, med vekt på *Die Geburt der Tragödie aus dem Geiste der Musik*.

Opponenten:

1. opponent: Professor emeritus [Arnfinn Bø-Rygg](#), Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo

2. opponent: Professor [Erling E. Guldbrandsen](#), Institutt for musikkvitenskap, Universitetet i Oslo

Leder av komiteen var Professor emerita [Vigdis Songe-Møller](#), Institutt for filosofi og førstesemesterstudier, Universitetet i Bergen

Settedekan førsteamanuensis [Hans Marius Hansteen](#), Institutt for filosofi og førstesemesterstudier ledet disputasen.

Utvidet stillingsprosent for Vibeke Tellmann

I kjølvannet av en vel gjennomført doktorgradsdisputas, er Vibeke Tellmanns stillingsprosent økt opp fra 60% til 75%.

Frode Molvens disputas

Fra venstre: Anniken Greve, Erling Sandmo, Frode Molven, Paola de Cuzzani og Knut Ågotnes

Frode Molven disputerte 14. september for dr.philos.-graden. Avhandlingens tittel er: «[Historiens strev](#)». Molven hadde prøveforelesningen sin 14. september hvor oppgitt tema var «Historikertekstens form» og selvvalgt tema var «Menneskesyn og skrivning hos Thukydid».

Opponent:

1. opponent: Professor [Erling Sandmo](#), Institutt for Arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo

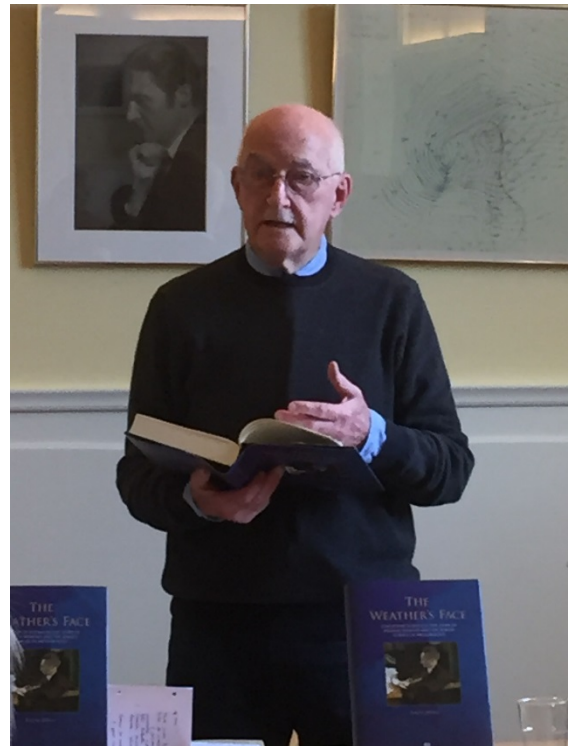
2. opponent: Professor [Anniken Greve](#), Institutt for språk og kultur, Universitetet i Tromsø

Leder av komiteen var Professor [Paola de Cuzzani](#), Institutt for filosofi og første-semesterstudier, Universitetet i Bergen.

Settedekan Førstemanuensis emeritus [Knut Ågotnes](#), Institutt for filosofi og første-semesterstudier, Universitetet i Bergen ledet disputasen.

Ralph Jewells boklansering

Ralph Jewell under lanseringen av boken

I boken [The Weather's Face](#) gir Ralph Jewell et både fascinerende og overbevisende portrett av Vilhelm Bjerknes, en fysiker som de fleste best kjenner som han som sto bak utviklingen av Bergenskolen innen meteorologi.

Med bakgrunn i studier innen naturvitenskap, vitenskapshistorie, psykologi og da først og fremst filosofi, har Ralph Jewell et godt grunnlag for å skrive en biografi om den internasjonalt anerkjente norske fysikeren Vilhelm Bjerknes (1862-1951). Dette i tillegg til at Jewell er sjeldent velformulert og med sine ofte nesten poetiske vendinger tidvis trolbinder sine lesere, har resultatet blitt en svært fascinerende og lesverdige bok. Gjennom Jewells lesning av brev og andre skriftlige arbeider fra Bjerknes selv samt hans egne refleksjoner rundt disse gir boken oss også et innblikk i hvordan det var å leve som vitenskapsmann på Bjerknes sin tid. Slik sett er boken både et portrett av en unik vitenskapsmann så vel som en skildring av en epokes vitenskapshistorie og vitenskapsfilosofi.

Pål Antonsen i Momentum

Pål Antonsen er valgt ut til å delta i det nye [kariereutviklingsprogrammet Momentum](#).

Kariereprogrammet skal skape en tverrfaglig arena som skal inspirere til økt innovasjon og fremragende faglig utvikling for UiBs beste forskertalenter. Kandidatene vil få tilgang på verdifulle nettverk og kompetanse til å utvikle sin vitenskapelige karriere. Blant de tingene som kandidatene vil få et bedre innblikk i er forskningsledelse, karriereplanlegging, systemforståelse, bygging av internasjonale nettverk, tverrfaglige satsninger og hvordan en får gjennomslag i internasjonal konkurranse.

Programmet har tre samlinger og arrangeres i samarbeid mellom UiB og Mobilize Strategy Consulting. Siste samling går av stabelen i Brussel i juni 2018.

Det var 62 søkere til de 15 plassene og nivået på søknadene var svært høye.

Mastergrader høsten 2017

Anders Hægeland:

Nonindexical Contextualism (veileder: Ole T. Hjortland)

Carl Hægeland's MA-oppgave undersøker komposisjonell semantikk for påstander om smak (f.eks. «Rabarbra er godt»). Uttrykket «... er godt» er et såkalt smakspredikat, og det er stor uenighet om hvilken semantisk verdi slike uttrykk har. Det er for eksempel lite tiltrekkende å behandle smakspredikater som ordinære

predikater (f.eks. «... er firkantet»), siden språkfilosofen typisk benekter at smaks påstander er objektivt sanne. Et alternativ er å behandle smaks påstander ekspressivistisk, men det innebærer trolig å gi slipp på en del av fordelene med en komposisjonell semantikk. I stedet fokuserer Hægeland på kontekstuelle og relativistiske teorier i tradisjonen etter David Kaplan. Slike teorier har til felles at smaks påstander er sanne eller usanne relativt til en kontekst. Målsetningen er å bevare en komposisjonell semantikk, men uten å behandle smaks predikater objektivistisk. Hægeland's oppgave sammenstiller et knippe slike teorier fra de siste årene, og argumenterer for en variant som kalles ikke-indeksisk kontekstualisme. Ikke-indeksisk kontekstualisme ble utviklet av John MacFarlane, men opphavsmannen foretrakk en rivaliserende teori. Her viser Hægeland at MacFarlane og andre har undervurdert ressursene ikke-indeksisk kontekstualisme har til å løse utfordringer slike semantiske teorier står ovenfor. Han presenterer en rekke argumenter for at lingvistisk data kan behandles bedre og enklere enn i både MacFarlanes relativistiske teori og andre kontekstuelle teorier.

Eirik Kolstad Kjønøy:

Hvorfor begjærer man sin egen undertrykkelse? En tekst om schizoanalysens relevans i gjeldsøkonomien (veileder: Helge Pettersen)

Problemstillingen som belyses i oppgaven er Schizoanalysens praktiske og teoretiske relevans for verden gitt gjeldsøkonomien. Nærmere bestemt hvordan gjeldsøkonomien påvirker spørsmålet "hvorfor begjærer man sin egen undertrykkelse?", og hvilke muligheter for frigjøring og undertrykking som foreligger i gjeldsøkonomien. Gjeldsøkonomi forstått som en økonomi hvor subjektivering og utbytting blir satt opp etter gjeldsmodeller. I forbindelse med dette kommer Kjønøy også inn på: utviklingen i kapitalismen fra 1945 til i dag; Alice Miller som støtte for å utvide konseptene til Gilles Deleuz & Felix Guattari; og farene for det fascistiske.

Eirik Nising Lindeman:

Thomas Hobbes' naturtilstand og internasjonale relasjoner: tolkninger av konflikten i Ukraina (veileder: Paola de Cuzzani)

Eirik Nising Lindemans masteroppgave kretser rundt følgende spørsmål: Er Thomas Hobbes' filosofi fortsatt relevant i studiet av internasjonale relasjoner, og i så fall hvorfor og hvordan? Mens den klassiske, ofte omtalt som «realistiske» tolkningen av Thomas Hobbes' naturtilstand er en krigstilstand, finnes det også andre måter å tolke denne på. Med utgangspunkt i Guilio Gallarotti og Michael C. Williams to tolkninger hevder Lindeman at det finnes alternative måter å bruke Hobbes' begrep om naturtilstanden for å forstå internasjonale relasjoner. Lindeman bruker så dette til å undersøke konflikten mellom Russland og Ukraina. Ved hjelp av Gallarotti og Williams fortolkning forsøker han å forstå hvordan konflikten har utviklet seg og viser med dette at Hobbes' filosofi fortsatt er relevant for moderne internasjonale relasjoner.

Marta Mamen Finne:

Høyere-Ordens Tanke Teori og Selv-Bevissthet (veileder: Mette Kristine Hansen)

I november i år leverte Marta Mamen Finne sin masteravhandling med tittelen: Høyere-ordens tanke teori og selvbevissthet. Avhandlingen gir en grundig redegjørelse for høyere ordens tanke teorier om bevissthet, med særlig vekt på Rosenthals teori. Ifølge høyere ordens tanke teori er alle mentale tilstander intensjonelle, noe som i denne sammenhengen vil si at de representerer et mulig saksforhold. Min visuelle erfaring av å se en rød rose representerer rosen. En kan også si at min erfaring er rettet mot, eller er om rosen. Noen mentale tilstander er, i tillegg til å være intensjonelle, opplevd bevisste tilstander. Det vil si, det er noe som det oppleves som for subjektet som er i tilstanden å være i denne tilstanden. Ifølge høyere ordens tanke teori skiller opplevd bevisste tilstander seg fra ikke opplevd bevisste tilstander ved at de representeres av en tanke, og det er gjennom dette at de blir opplevd bevisste. Høyere ordens tanke teorier åpner for en reduktiv forklaring av opplevd bevissthet, da tanken som representerer en såkalt første ordens tilstand (den ikke opplevd bevisste tilstanden) selv ikke er opplevd bevisst.

Det er imidlertid en del utfordringer forbundet med høyere ordens tanke teorier generelt, og Rosenthals teori spesielt. Avhandlingens siste kapitler omhandler noen slike utfordringer. Her er fokuset på teoriens forståelse av selvbevissthet og dens syn på hvordan vi får

kunnskap om oss selv og om våre egne mentale tilstander. Mange filosofer vil være enig med Rosenthal i at introspeksjon ikke er ufeilbarlig, vi kan ta feil om hvilken mental tilstand vi er i. Imidlertid vil færre være enig med Rosenthal i at vi i utstrakt grad kan ta feil om hvem som er i en bestemt mental tilstand, det vil si, at vi tar feil når vi tilskriver en mental tilstand til oss selv. I det avsluttende kapittelet diskuteres denne kontraintuitive oppfatningen, samt en kritikk av denne oppfatningen fra Dan Zahavi.

Torstein Sverre Hoff:

Judicial review and its discontents: Is judicial review democratically legitimate? (veileder: Jørgen Pedersen)

I oppgaven undersøker Torstein Sverre Hoff prøvingsretten fra et demokratiteoretisk perspektiv. Prøvingsrett innebærer at retts-systemet i visse tilfeller tar stilling til om lover gitt av stortinget er i strid med grunnloven. Ordningen er omstridt fordi det kan hevdes at det strider mot demokrati å tilskrive ikke-valgte dommere mulighet til å sette til side lover som er demokratisk vedtatt i et parlament.

Hoff trekker på Dworkin og Waldron for å diskutere hvorvidt prøvingsretten er legitim. Dworkin forsvarer prøvingsretten, mens Waldron kritiserer den. Dworkin mener visse rettigheter og prinsipper ikke er avhengig av at de får tilslutning i demokratiske prosesser. Hoff hevder Waldrons tilnærming er bedre ved at den eksplisitt fordrer utstrakt demokratisk deltagelse fra borgerne. Men Waldron går, slik kandidaten ser det, ikke langt nok i deltagerdemokratisk retning. Han viser at for å ta stilling til spørsmålet om prøvingsrettens legitimitet må man avklare hva man forstår med demokrati og grunnlov. Med utgangspunkt i en radikal forståelse av demokrati argumenterer han for at prøvingsrett ikke er legitimt og at grunnloven må revideres jevnlig gjennom inklusive prosesser der borgerne sikres muligheter til å påvirke den gjennom utstrakt demokratisk deltagelse.

Undervisning våren 2018

Kode	Emne	Faglærer
FIL120	Filosofihistoria fra antikken til opplysningstida	Hallvard Fossheim, Gro Rørstadbotten og Vibeke Tellmann
FIL122	Eit filosofisk originalverk frå antikken til opplysningstid	Franz Knappik
FIL125	Introduksjon til teoretisk filosofi	Sorin Bangu, Richard Sorli, Kevin Cahill
LOG110	Introduksjon til formallogikk	Ole Hjortland, Ragnhild Jordahl
LOG111 /211/311	Deduksjon og metalogikk	Ole Hjortland
LOG112	Filosofisk logikk	Ole Hjortland
FIL105/235/335	Sinnsfilosofi	Gunnar Karlsen
FIL116/216/316	Moderne politisk teori	Jesse Tomalty
FIL215/315	Fenomenologi og eksistensfilosofi	Anne Granberg
FIL220/320	Metafysikk	Sorin Bangu
FIL233/333	Filosofien i antikken	Hallvard Fossheim
FIL311	Masterseminar1	Jesse Tomalty
FIL312	Filosofiske kjelder og kjeldekritikk	Ole Hjortland
FIL313	Masterseminar2	Jesse Tomalty
DIDAFI L2	Filosofididaktikk 2	Hans Marius Hansteen
RET202/252	Filosofi og retorikk	Hans Marius Hansteen
FIL231	Ope emne*	Anne Granberg
FIL232	Ope emne med redusert oppgåvestorleik*	Anne Granberg
FIL251	Bacheloroppg.	
FIL314	Forskningsprosjekt i filosofi	
FILO 350	Filosofi mastergradsoppgåve	

*Tema for åpent emne våren 2017 er Hannah Arendt

Nytt fra studentene ved FoF

Fadder Axel Fjeld overrekker premie til fallgruvekonkurranse-vinner Heine Berge Vidme (fadderbarn).

Det har vært et travelt og sosialt semester for filosofistudentene denne høsten. Spesielt travelt og sosialt ble det for de nye studentene og årets faddere da de skulle gjennom fadderuke. De nye studentene ble møtt med et tett pakket program bestående av både quiz, grilling, rebusløp og fest. I år ble det også arrangert en egen faglig fokus-kveld, i regi av fagutvalgets faggruppe. Kvelden ble innledet med en generell presentasjon om hvordan å overleve hverdagen som filosofistudent. De nye studentene ble deretter invitert til å delta i en fallgruvekonkurranse. Faggruppas entusiastiske medlemmer hadde brukt deler av sommerferien på å utforme filosofiske dialoger med en rekke mer eller mindre subtile fallgruver i. Fadderbarna fikk i oppgave å avsløre fallgruvene som var sneket inn i dialogene ved å avbryte dialogen. Det var førsteårsstudent Heine som til slutt stakk av med seieren, etter å ha identifisert hele 9 fallgruver. Heine fikk en innrammet fallgruveplakat og en medalje laget av sjokolade i premie. Andreplassen gikk til Edel-Marie, enda en kvikk førsteårsstudent. Det var imidlertid flere som imponerte i fallgruvekonkurransen; faggruppa synes det var gøy å se så mange friske hoder i det nye kullet.

Fagutvalgets faggruppe har hatt flere arrangementer denne høsten. Første studentseminar ble holdt av masterstudent Bendik Bjørnstad og dreide seg om krysningsfeltet mellom østlig og vestlig filosofi. Innlegget hadde både historiske og kritiske momenter og førte til livlig diskusjon om filosofiens formål og østens faktiske og mulige bidrag. Semesterets andre studentseminar ble holdt av Carlota Salvador og dreide seg om Wittgenstein's regelfølge-diskusjon i *Filosofiske Undersøkelser*. Det kompliserte tema ble gjort tilgjengelig for flere gjennom Salvadors forklaringer og interessante perspektiv på forskjellige lesninger. Spesielt merkelig var den nye Mc-Diamond lesningen som Salvador gjorde sitt publikum oppmerksom på. Denne kombinerer aspekter ved John McDowell og Cora Diamond sin lesning av Wittgenstein, noe som gir opphav til et helt nytt perspektiv. Semesterets siste seminar var en ny satsing på et nytt konsept utviklet av faggruppa. Idéen var å gi nye studenter innsyn i hva viderekomne studenter finner interessant og spennende ved de store filosofene fra pensumlitteraturen uten å vektlegge vanskelige tekniske spørsmål. Andreas Hellesvik holdt et innlegg om hvordan han fant Heidegger, og hvilke spørsmål han hadde som Heidegger kunne besvare. Det utartet seg til å bli et intellektuelt epos som gjorde det klart og tydelig at Heidegger er relevant for en hel rekke sentrale spørsmål som alle oppriktige filosofer burde finne gode svar på. Alle seminarene hadde godt oppmøte bestående av både nye og gamle studenter fra FoF. Det var også studenter fra andre institutt innom, deriblant studenter fra juss, psykologi og litteraturvitenskap.

Fagutvalgets sosialkomité har heller ikke ligget på latsiden. Tirsdag 26. September var det nok en gang sjakkturnering ved FoF. Det dukket opp nye studenter, gamle studenter og stipendiater, alle forent i lengselen etter en vandrepokal. Også denne gang stilte fagutvalget med egen vaffista, som forsynte de intellektuelle atletene med vafler mellom slagene. Turneringen endte i delt førsteplass mellom Jon Rosén, Sindre Søderstrøm og Paal Kvarberg. De tre samlet seg senere for å avgjøre det hele og det endte med at Søderstrøm stakk av med tittelen som instituttets sjakkmeister dette semesteret også. Det går rykter om at flere personer på FoF kan å spille sjakk. Det understrekes derfor at sjakkturneringen er åpen for alle på FoF, det

være seg studenter, stipendiater eller andre ansatte. Fagutvalget ser frem til ny turnering i februar!

God mat hører til på en hyttetur

I år som i tidligere år ble det også hyttetur til Eidsholmen. Mye tid gikk med til det strategiske spillet 'the Resistance' der spillere er nødt til å ha et godt grep om epistemisk logikk for å avklare hvem som er spion. I år som i tidligere år ble det også felt et tre på hytteturen. Treet ble imidlertid ikke gjort om til båt dette året, men ble isteden hugget til ved. Inne i varmen sørget Hallvard Johannessen (i år som i tidligere år) for skikkelig mat, noe alle var veldig glade for. Alt i alt var turen meget vellykket!

I tillegg til sjakkturnering, studentseminarer og hyttetur, har filosofistudentene (ved hele tre anledninger) blitt invitert til filosofest dette semesteret. Mange studenter har tatt turen til sosiale og faglige arrangementer; fagutvalget opplever utviklingen som svært positiv. Fagutvalget har i tillegg innført månedlige møter dette semesteret hvor institutt-politikk og tiltak for å forbedre studentenes hverdag har blitt diskutert. Vi håper å bygge videre på dette neste semester!

Intet å si på stemningen når filosofistudenter er på fest.

Bergen Philosophical Society

Dette semesteret gikk et knippe FoF- studenter og ansatte sammen for å opprette 'Bergen Philosophical Society'. Den lille organisasjonen skal bygge en sosial og faglig plattform som er bred nok til at både FoF-ansatte og studenter som enten studerer filosofi eller har en filosofisk interesse får plass. 19. oktober inviterte Bergen Philosophical society til filosofisk helaften på Comfort Hotel Holberg med tema 'a debate on moral truth'. Det var et forbløffende godt oppmøte på arrangementet, nærmere 80 personer tok turen. Årsaken til dette er uten tvil at de anerkjente filosofene Kevin Cahill og Espen Gamlund hadde gått med på å debattere det nervepirrende spørsmålet om

objektiv moralsk sannhet. Argumentene både for og mot var intrikate og overbevisende. Dette ga tilskuerne mye å tygge på når debatten var over og de måtte videreføre diskusjonen selv. Det var forøvrig mer å tygge på enn gode argumenter, for det var også oppvarming etter debatten, laget av kokkene på hotellet.

Kevin Cahill og Espen Gamlund

Fra helaftenen på Comfort Hotel Holberg

Ny blogg: Logikksjekk.no

Pål Antonsen og Ole Hjortland har nylig startet

en nettside som heter Logikksjekk.no. Kort fortalt er logikksjekk et supplement til faktasjekk. Mens faktasjekkere avsanner uriktige påstander, skal de jobbe med å identifisere feilslutninger og villedende argumentasjon i det offentlige ordskiftet. Målet er å bidra til en mer etterrettelig meningsutveksling.

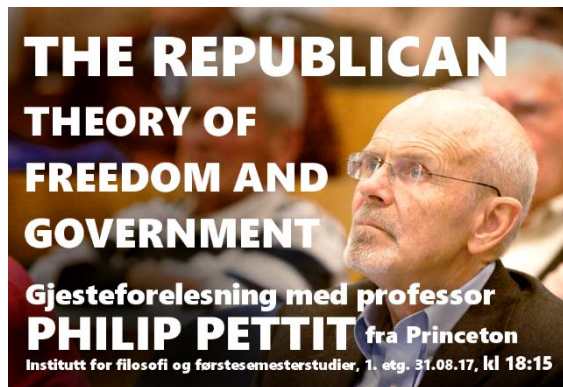
På Logikksjekk.no tar de for seg eksempler på argumenter som blir fremført i norske medier, fra blant annet politikere, eksperter, journalister og kommentatorer.

I de første innleggene har de blant annet tatt for seg argumenter i SSB-konflikten, Hagens nominasjon til Nobelkomiteen og diskusjonen om «indianere» i Store Norske Leksikon.

PhD ved Universitetet i Cambridge

Det er med stor glede vi har fått melding om at en av våre tidligere bachelorstudenter, Erlend Finke Owsen, nå har blitt akseptert som doktorand ved The Department of History and Philosophy of Science at Cambridge University med [Marta Halina](#) som veileder. Tema for avhandlingen er: «Conceptual confusion in cognitive neuroscience and philosophy». Han har fått finansiering fra [Aker Scholarship](#). Owsen skrev bacheloroppgave om Wittgenstein og Sellars og hadde da Kevin Cahill som sin veileder.

Høstens gjesteforelesere og -forskere

Den irske professoren i filosofi [Philip Pettit](#) holdt gjesteforelesningen «[The Republican Theory of Freedom and Government](#)» 31. august. Hovedfokuset i forelesningen var rettet mot den republikanske frihetstradisjonen.

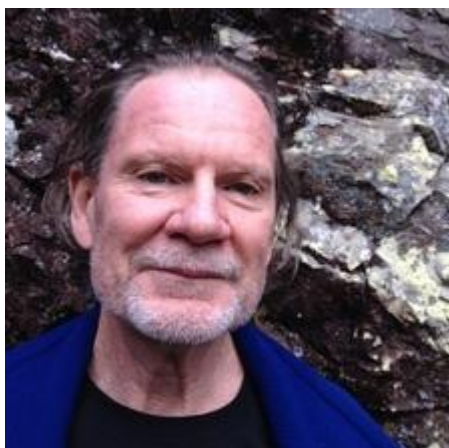
Matthias Kross

[Matthias Kross](#) holdt gjesteforelesningen «[Philosophical and Literary Imagination in Wittgenstein and Sterne. A Case Study](#)» 13. September. Forelesningen ble holdt i forbindelse med at Kross besøkte FoF og WAB i en uke.

Chris Menzel

Professor [Chris Menzel](#), Texas A&M University, holdt foredraget «[In defense of the possibilism-actualism distinction](#)» 22. September. Foredraget ble arrangert av NFR-prosjektet 'Anti-Exceptionalism About Logic'.

John Atkins

Dr. [John Atkins](#), University of Queensland holdt gjesteforelesningen "[Converging on Quietism](#)", 18. oktober. Nøkkelord i foredraget var 'convergence', 'realism', 'naturalism', 'quietism', 'scientism' and 'Wittgenstein'.

Wittgensteinarkivet (WAB)

Trainees fra Polen

Fra vensre: Alois Pichler, Agnieszka Dura, Steinar Thunestvedt, Anna Sobko, Emilia Ciesnik og Kirsten Bang

Fra september til november hadde Wittgensteinarkivet (WAB) besøk av de tre uteksaminerte Masterstudentene innen biblioteks- og arkivvitenskap ved Universitetet i Torun i Polen, Agnieszka Dura, Anna Sobko og Emilia Ciešnik. De tre utførte et "traineeship"-praktikum ved arkivet hvor de samlet en stor mengde metadata som WAB hadde fra før av og la dette inn i en database. Takket være deres innsats kan databasen nå nyttes av brukerne på wab.uib.no/sfb og andre av WAB sine websider.

De tre foretok seg også en profesjonell evaluering av WAB sine websider og bruken av disse. Resultatet av evalueringen ble presentert på et møte i november.

Tusen takk for det veldig verdifulle arbeidet dere utførte for oss: Agnieszka, Anja og Emilia!

UNESCO omfavner Wittgensteins Nachlass

[Wittgensteins filosofiske Nachlass ble 31. oktober 2017 del av Unesco Memory of the World.](#)

På våre nettsider har Alois Pichler gitt en god og interessant omtale av hele [historien bak transkripsjonen og tilgjengeliggjøringen av Wittgensteins Nachlass](#) gjennom Wittgensteinarkivet.

I Kirchberg

Carlota Salvador Megias

På årets Wittgenstein-symposium i Kirchberg var det PhD-studenter som gjorde den foredragsmessige innsatsen for instituttet. Carlota Salvador Megias holdt 7. august foredraget "Similarity, Sincerity and Style: Richard Eldridge on Rule-Following and Conceptual Consciousness", mens Lumberto Mendoza 9. august foredro over "The Ethical in Wittgenstein's Writing: A Reflection on Pleasant's Conception of Wittgenstein's Ethics."

Voldens former i senmoderniteten

Fredag 25. og lørdag 26. august arrangerte Forskergruppen for subjektivering og senmodernitet seminaret «[Voldens former i senmoderniteten](#)» ved Hauge-senteret i Ulvik.

Følgende innlegg ble holdt:

[Ivar Bu-Larsen](#): *Voldens estetikk frå Platon til Lucifer.*

Åse Thoresen: *Acid House og det dionysiske dansevanviddet.*

[Helge Pettersen](#): *Viljen til makt som kunst. Noen blick på Nietzsches tekster og aforismer om skapelse og kunst.*

[Kristin Sivertsen](#): *Vold og hastighet.*

Stian Gundersen: *Vold ved den integrerte realitet hos Baudrillard.*

Kristine Træland: *Guddommelig vold. Walter Benjamins begrep og Slavoj Žižeks bruk av det.*

[Hans Jacob Ohldieck](#): *Ondskapens hemmelighet. Om vold og estetikk hos Roberto Bolaño.*

[Stein Hevrøy](#): *Varsomhetens etikk? Et forsøk på et oppsummerende overblikk av egne lesninger.*

Akademisk skriving

I løpet av 2017 har Eivind Kolflaath og Hans Christian Farseth utviklet og gjennomført et undervisningsopplegg for førsteårsstudenter på jus. Undervisningen er knyttet til prosjektet «[Bedre språk, bedre jurister](#)», og tar sikte på å lære studentene opp til å skrive «Enkelt, klart og effektivt». Prosjektet videreføres i 2018.

Hans Christian har også holdt skriveverksted for bachelor- og masteroppgaver på Økonomisk institutt i 2017. Også denne undervisningen videreføres i 2018.

Et lignende skriveundervisningsopplegg ble lansert på psykologisk fakultet høsten 2016 av Hans Christian, og i 2017 ble dette videreført av Sveinung Sundfør Sivertsen. Undervisningen består av forelesninger og individuelle veiledninger, og er en del av exfac-emnet

«[Psykologien si faghistorie og vitskapsteori](#)». Etter svært gode tilbakemeldinger fra studentene videreføres dette i 2018.

Sivertsen har i tillegg holdt et skriveverksted for doktorgradsstipendiater på SV, og vil gjenta dette i 2018.

Workshop i Roma om «romersk republikanisme»

[Forskergruppen i praktisk filosofi](#) holdt en workshop ved [Det norske instituttet i Roma](#) 21. og 22. september, med støtte fra Universitetsfondet. Temaet var såkalt «romersk republikanisme», en retning innenfor politisk filosofi. Workshopen var meget vellykket og ikke minst hyggelig, med gode fellesmiddager og flotte omgivelser.

Fra venstre: Johannes Servan, Sveinung Sivertsen, David Vogt, Jørgen Pedersen, Espen Gamlund, Steinar Bøyum, Trygve Lavik, Richard Sørli og Hans Marius Hansteen

Deltakerne holdt følgende innlegg:

Richard Sørli: “Frihet: handlingspredikat eller statusbegrep?”

Johannes Servan: “Republican freedom in a refugee camp?”

David Vogt: “Crime as Domination: The expressive function of crime and punishment and its implication for a distinction between a Kantian and a consequentialist republicanism”

Hans Marius Hansteen: “Den lærde republikk som topos hos Kant”

Jørgen Pedersen: “Republikansk frihet og fordelingsrettferdighet”

Steinar Bøyum: "Borgerplikt og stemmerett".
Kommentator: Espen Gamlund

Trygve Lavik: "Har vi et historisk ansvar for klimaproblemet? Fem svar (hvor republikanisme utgjør ett av dem)."

Sveinung Sivertsen: "Freedom of value judgment: Neo-republican non-domination in the age of neo-liberalist market domination."

Filosofi og retorikk

I september deltok Hans Marius Hansteen og Sveinung Sundfør Sivertsen på Nordisk konferanse for retorisk forskning (NKRF6) i Aarhus. Sammen med [Ratna Elisabet Kamsvåg](#) (BI) og UiB-alumnus Ingmar Meland (frilans, Oslo) stod de for panelsesjonen «Fornuft og følelser i opplysningsfilosofien» (omtalt under [abstracts](#) for innleggene under konferansen).

I samband med dette ble det også etablert et nordisk nettverk for filosofi og retorikk, med Hansteen som kontaktperson. Det planlegges en nordisk workshop under overskriften «Doxa og episteme» i Bergen mot slutten av vårsemesteret. Workshopen vil også være det offisielle oppstartsmøtet for nettverket. Interesserte kan ta kontakt med Hans Marius Hansteen, som for øvrig skal organisere den neste nordiske retorikkkonferansen (NKRF7), som vil finne sted i Bergen høsten 2019.

Forelesningsrekke i prosjektet DICTUM

Som en del av Jens Kristian Larsens postdocprosjekt [DICTUM](#) som er knyttet til forskningsgruppen «[Antikkens filosofi](#)» inngår forelesningsrekken "Routes of inquiry in ancient thought: Platonic dialectic and its historical context". Dette semesteret har det vært holdt tre forelesninger under dette temaet:

-[Grounding Rhetoric in Dialectic: On collection and division in Plato's Phaedrus](#) ved Jens Kristian Larsen

- [The Greek Concept of Method: The ethical and metaphysical origins of method in Hesiod,](#)

[Parmenides and beyond](#) ved Jakob Leth Fink, Universitetet i Göteborg

-[Hypothetical Method in Socrates' Dialectical Practise](#) ved Hayden Ausland, Universitetet i Montana

Forelesningsrekken fortsetter frem til sommeren 2019.

Aktiviteter i AEAL-prosjektet

Anti-exceptionalism about logic prosjektet har arrangert to workshops:

[2nd anti-exceptionalism workshop: Empty names in logic and language](#) (18. Juli) ble arrangert sammen med Trinity College Dublin.

Den vanlige funksjonen til egennavn er å referere til bestemte objekter. Når disse objektene ikke finnes sier vi at de er «tomme». *Workshopens tema var: hvordan bør tomme navn håndteres i logiske og semantiske teorier?*

Foredrag ble holdt av [Corine Besson](#) (University of Sussex), [Niall Connolly](#) (University of Sheffield), [Anthony Everett](#) (University of Bristol), [Zuzanna Gnatk](#) (Trinity College Dublin), Thomas Hodgson (Queen's University Belfast) og [Peter West](#) (Trinity College Dublin).

[3rd anti-exceptionalism workshop: Theory choice in logic](#) (7. - 8. desember) ble arrangert sammen med Munich Center for Mathematical Philosophy (MCMP), LMU München.

Logiske teorier har en rekke filosofiske og praktiske anvendelser, fra sannhet til vaghet, og fra kunnskapsteori til mereologi. Vanligvis har enhver gitt applikasjon en rekke konkurrerende teorier, for eksempel klassiske vs ikke-klassiske teorier. *Workshopens tema var: hva er den riktige metoden for å velge logiske teorier, og hvilke kriterier bør vektlegges?*

Foredrag ble holdt av [Pål Antonsen](#) (University of Bergen), [Jonathan Dittrich](#) (MCMP, LMU Munich), [Paul Egré](#) (CNRS, Institut Jean-Nicod/École Normale Supérieure), [Martin Fischer](#) (MCMP, LMU Munich), [Andreas Fjellstad](#) (University of Bergen), Ole Hjortland (University of Bergen), [Hannes Leitgeb](#)

(MCMP, LMU Munich) og Benjamin Martin (Queen's University at Kingston).

Fra Hannes Leitgeb's foredrag.

Bergensnettverket for Kvinner i Filosofi

Female Voices in Philosophy

[Bergensnettverket for kvinner i filosofi](#) (BNKF) arrangerte torsdag 30. november og fredag 1. desember den internasjonale konferansen «[Female Voices in Philosophy](#)» som var åpen for alle interesserte. Formålet med konferansen var å sette fokus på kvinnelige filosofers bidrag til filosofifaget innenfor en akademisk tradisjon som er dominert av mannlige stemmer. Konferansen var ikke sentrert rundt et overordnet tema, men hadde til hensikt å gjenspeile den tematiske bredden som kvinnelige stemmer i filosofi representerer. Det lyktes konferansen meget godt med, innleggene tok for seg et bredt spekter av emner innenfor etikk, politisk filosofi, språkfilosofi og logikk. De inviterte innleiderne var [Christine Straehle](#) (Groningen) med innlegget *Refugees and the right to return*, [Rachel Sterken](#) (Oslo)

med innlegget *On the socially, politically, and epistemologically troubling aspects of generic thought and talk* og [Fiona Woollard](#) (Southampton) med innlegget *What a mother's got to do: A moderate account of maternal duties*.

En viktig ambisjon for konferansen var også å gi rom for kvinnelige masterstudenter og stipendiater til å presentere sine prosjekter. Fra FoF bidro masterstudent Sofie Lekve med innlegget *Should we care about the existence and wellbeing of future generations*, masterstudent Carlota Salvador Megias med innlegget *An Intimate Distance: Reconceptualizing Sincerity and Alienation in the Existentialist Tradition* og stipendiat [Ragnhild Jordahl](#) med innlegget *Dispositional theories of possibility and the idea of going beyond the nomic*.

Konferansen var meget godt besøkt, noe som tyder på at innleggene vakte interesse hos et større publikum av begge kjønn. Kanskje ga konferansen både kvinnelige og mannlige deltagere en, i filosofikretser, uvanlig erfaring med å være i en faglig diskusjon der kvinner var i flertall.

Seminar

Masterstudent Caroline Stampone Oliveira holdt 2. november innlegget «An Arendtian perspective on refugees and power». Seminaret var godt besøkt og det ble en god diskusjon i etterkant av et svært interessant og ikke minst tankevekkende innlegg.

Lunsj

I inneværende semester har BNKF arrangert to lunsjmøter, henholdsvis 19. september og 18. oktober, for våre kvinnelige filosofistudenter.

Gode diskusjoner på lunsjmøtet

FoF-folk i aksjon

Pål Antonsen har holdt følgende foredrag:

-“[Truth in a Model](#)”. University College Dublin, Irland. 8. juni.

-“Self-location in interactive fiction”. [III Blasco Disputatio](#). Universitet i Valencia, Spania. 18. - 19. oktober.

-“Scorekeeping”. [Workshop: assertion: norms and effects](#). Universitetet i Trieste, Italy. 13. - 14. november.

-“Logic and linguistic evidence”. Workshop: theory-selection in logic. Universitet i München, Tyskland. 7. - 8. desember.

Sorin Bangu har holdt innlegg på flere konferanser denne høsten:

- “Explanatory Fictionalism? The case of Phase Transitions” - Interdisciplinary Workshop on Phase Transitions and Infinite Idealizations. 23 June, Universite Catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve, Belgium (invited)

-“What is Distinctive about Distinctively Mathematical Explanations?” - British Society for the Philosophy of Science Edinburgh 13 July and -ECAP European Congress for Analytic Philosophy, Munich 23 August

-“Reductionism, Constructionism and Explanation. The Case of Superconductivity” - McGill Univ., Montreal HPS talk 8 September (invited)

-“On the (Non)Factivity of Scientific Understanding. The Argument from Idealizations” - Society for the Metaphysics of Science Annual Conf., New York City, Fordham Univ., 6 Oct. and - Understanding from Models workshop, IHPS Paris Sorbonne, 3 November (invited)

-“ Having your strawberry cake and dividing it too” - Workshop Applicability of Mathematics: Representation and Explanation, Leeds, 12 December (invited)

Paola de Cuzzani har deltatt sammen med professor Mirella Pasini (Università di Genova, Italia) i workshopen «Sans Peur. Discours et stratégies communicatives pour la paix» ved Université François-Rabelais i Frankrike, 14.

desember hvor hun holdt innlegget «Sortir du paradigme Hobbesien : les mots de la paix».

Rune J. Falch var 9.-13. oktober på Erasmus-lærerutveksling til Masaryk Universitet i Brno, Tsjekkia, og gav bl.a. gjesteforelesningen "Scepticism and Wittgenstein's /On Certainty/" som del av et Wittgenstein-kurs som tidligere gjesteforsker ved Wittgensteinarkivet, Jakub Mácha, er ansvarlig for. Det ble også gjort forarbeid for å få på plass en utvidet Erasmus-avtale som muliggjør studentutveksling.

Espen Gamlund har deltatt på følgende:

-«Det gode mennesket fra Sezuan». Samtale om godhet i regi av Den Nationale Scene, 9. september.

-Filosofipanelet i [NRK P2s Verdibørsen](#), høsten 2017.

-Holdt innlegget «Moralisering i offentligheten» på [10-års jubileet for Etikk i Praksis](#), NTNU, 13. november.

Ole Hjortland har holdt følgende foredrag:

-“Engineering Logical Concepts”, Alternative Logics and Natural Language, Hebrew University of Jerusalem, Jerusalem, 21. juni.

-“Theories of Truth and the Maxim of Minimal Mutilation”, Critical Views On Logic, University of Oslo, Oslo, 30. august.

-“Theories of Truth and the Maxim of Minimal Mutilation”, Logic and Metaphysics workshop, Kyoto University, Kyoto, 2. oktober.

-“Rasjonalitet i postfaktasamfunnet”, Teknisk Forum, Institutt for biomedisin, UiB, Bergen, 1. november.

-“The Indispensability of logic”, Nonclassical Logic workshop, University of Cagliari, Cagliari, 24. november.

-“The Indispensability of logic”, Bergen-MCMP workshop, Theory-Choice in Logic, LMU Munich, Munich, 7. desember.

Ragnhild Iveranna Hogstad Jordahl har presentert artikkelen «Dispositional Theories of Possibility and the Idea of Going Beyond the Nomic» på PhD Net in Philosophy, Bergen 27.oktober og på Bergensnettverkets for

kvinner filosofis konferanse «Female voices in Philosophy» 30.november.

Anita Leirfdall presenterte paperet "On Defining" på konferansen *Philosophy of Computer Games: New Game Definitions*, 28. november 2017, Jagiellonian University, Kraków

Eilert Jan Lohne holdt innlegget «The Ethics of Meeting – Has Levinas Restored the Horizontal Dimension of Christian faith? på konferansen "[Rethink Reformation 2017](#)" i Århus , 1. – 3. november.

Jørgen Pedersen –samtalte med Audun Lysbakken om «Forskjeller i makt og rikdom». Valgkamparrangement, 4. september.

Alois Pichler var invitert til konferansen «[Humanities and Technology at the crossroads](#)» i Mellon prosjektet ved Univ. i Boston hvor han holdt to foredrag: -«From the scholarly edition to research platforms» og -«Scenarios for future digital Wittgenstein research». Han deltok også på et seminar ved samme universitet hvor han diskuterte bruk av Wittgensteinarkivets online ressurser med mange interesserte studenter, 25.-26. september.

Sveinung Sundfør Sivertsen har vært på et to måneders forskningsopphold ved LFE i Leipzig hvor han bl.a. holdt en presentasjon ved Max Planck Instituttet for Evolusjonær Antropologi.

Simo Säätelä holdt innlegget "On quality judgments in art" ved [/8th Nordic Conference on Cultural Policy Research/](#) (NCCPR 2017) i Helsingfors, 25. August.

Vibeke Tellmann holdt innlegget «Den tragiske dissonansen. Om relasjoner mellom musikk og språk i Nietzsches tidlige tenkning» i *Retorisk forum*, 2. desember.

Marianne Walderhaug og **David Vogt** holdt hver sitt innlegg på 20 minutter om temaet «Forbrytelse og straff – refleksjoner rundt straffens funksjon basert på samtaler med innsatte og filosofisk teori» på Bergen Offentlige Bibliotek, 29. november. Innleggene ble fulgt opp av en 45 minutter lang dialog med tilhørerne (96 fremmøtte).

Mark Thomas Young har holdt følgende foredrag:

- "Maintenance: Technology in Process" [SPT 2017](#) (Society for Philosophy of Technology Annual Conference) Darmstadt, Wednesday June 14th

- "Making or Using? The Geiger Counter and Early Cosmic Ray Research" [SPT 2017](#) (Society for Philosophy of Technology Annual Conference) Darmstadt, Friday June 16th

- "The Phenomenology of Maintenance: Technologies in Process" [BSP 2017](#) (British Society for Phenomenology) Brighton, Monday September 11th

- "Maintenance: Technologies in Process" Post Normal Science Workshop (ASFPG), Hamburg, Monday October 2nd

-"When Making Never Ends: The Geiger Counter and Early Cosmic Ray Research" [Budapest Workshop on Philosophy of Technology](#) (BPT17), Desember 1st.

-"Manual Labor and Mean Mechanics; Codifying Craft Knowledge in the Enlightenment" [Natures and Spaces of Enlightenment](#) (The 16th David Nichol Smith Seminar and ANZSECS Conference), Griffith University, Brisbane, Australia December 13th.

Mediebidrag

Espen Gamlund:

-«[Uvitende, uansvarlige og irrasjonelle velgere har en moralsk plikt til å avstå fra å stemme](#)», Aftenposten 20. juli.

-«[Valg er for viktig til å bli avgjort ved terningkast](#)», Aftenposten, 24. juli.

-«Tillitt basert på skjønn», Dagbladet, 15. august.

-«[Er vi gode på bunnen?](#)», debattinnlegg, Bergens Tidende, 3. september.

-«Den siste fienden (om døden)», Vårt Land, 30. september.

Espen Gamlund og **Sveinung Sundfør Sivertsen**: «[Kunsten å moralisere](#)», Vårt Land (verdidebatt.no), 5. oktober.

Trygve Lavik og **Jørgen Pedersen**: -«Norges klimaforpliktelse», Klassekampen, 13. desember.

Anita Leirfall: -Fagansvarlig for «Det 17. og 18. århundredes filosofi i [Store Norske Leksikon](#)

Jørgen Pedersen: -«[Radikale tider fordrer radikale løsninger. Kan limitarianisme være løsningen på århundrets store utfordringer?](#)», Dagbladet, 21. juli.

-«Når innflytelse kan kjøpes», Vårt Land, 24. juli.

-«Trenger skatt mot ulikhet», Dagens næringsliv, 9. august.

-«[Kan makt kjøpes?](#)», debattinnlegg i Bergens Tidende, 6. september.

-[Verdibørsen, NRK, P2. 22. november.](#)

Vibeke Tellmann: -Ukens doktor i *Morgenbladet* 25. august under tittelen «[Immanuel Kants høye C](#)» av journalist Marius Lien.

-Presentasjon av avhandlingen «[Musikalitet i teorien](#)» i *Salongen. Nettidskrift for filosofi og idehistorie* publisert 5. november

-Intervju, basert på avhandlingen «Musikalitet i teorien», i *Vårt Land* onsdag 6. desember med tittelen «[Ordene treffer ikke alltid tonen](#)» av journalist Lars O. Flydal.

Nordic Wittgenstein Review

Simo Säätelä har i august 2017 blitt utnevnt til sjefredaktør for [Nordic Wittgenstein Review](#) (NWR) som er et høyt renommert open access-tidsskrift innen Wittgenstein-forskning. NWR har et redaksjonsråd som består av internasjonalt anerkjente toppforskere, og er indeksert i DOAJ (Directory of Open Access Journals). Tidsskriftet ble grunnlagt av Wittgensteinarkivet sammen med Nordisk

Wittgenstein selskap i 2011, og er nå inne i sin sjettede årgang. Nummer 6 (2) utkommer i desember 2017. Etter flere partnerskap med kommersielle forlag er NWR nå publisert gjennom Bergen Open Access Publishing (BOAP), som er driftet av Universitetsbiblioteket i Bergen.

Personalnytt

Professor Espen Gamlund

Vi gratulerer Espen Gamlund som i inneværende semester har gått fra å være førsteamanuensis til å bli professor.

Fra høstsemesterets julebord

Julemusikerne David Vogt og Trygve Lavik

God stemning, god mat og livlige diskusjoner

Logikkinnføring #1: «Whataboutism»

På Logikksjekk.no kommer vi innimellom til å legge ut korte innlegg om logiske begreper, feilslutningstyper og annet bakgrunnsmateriale. Vi starter med en tekst om et retorisk virkemiddel som har fått en god del oppmerksomhet den sisten tiden.

[Satirikeren John Oliver omtalte nylig](#) en retorisk teknikk som blant annet Donald Trump er kjent for å bruke: «whataboutism». I en mye omtalt pressekonferanse måtte Trump svare på spørsmål om hvorfor han ikke umiddelbart hadde tatt avstand fra høyreekstreme deltakere etter en [demonstrasjon i Charlottesville](#). I en replikkveksling med journalister [avbryter Donald Trump med følgende bemerkning](#):

«What about the alt-left that came charging at the – as you say – alt-right? Do they have any semblance of guilt?»

Dette er en såkalt «whataboutism». Betegnelsen brukes om en type feilslutning hvor man forsøker å tilbakevise motpartens påstand ved å anklage dem for hykleri.

La oss ta et annet eksempel. En far sier til sin datter: «Det er ikke sunt å spise godteri hver dag.» Datteren svarer: «Men du røyker sigaretter hver dag – og det er kjempeusunt!» Altså: *what about you and your smoking?* Derfra uttrykket «whataboutism».

Selv om røyking er usunt, og verre enn godteri, så er dette et eksempel på en vanlig feilslutning. I eksempelet er farens påstand at man ikke bør spise godteri hver dag. Det faktum at man heller ikke bør røyke hver dag, er på ingen måte en grunn for å tro at det er ok å spise godteri hver dag.

Det datteren i stedet gjør er å underminere farens moralske autoritet, og dermed hans forsøk på å innføre en regel (f eks «Godteri kun på lørdager»). Hvis han røyker hver dag, hvorfor skal han få bestemme om andre får spise usunt godteri eller ikke? Det er forøvrigt et rimelig spørsmål, men det følger ikke dermed at farens påstand om godteri er tilbakevist.

Denne formen for feilslutning er dessverre ikke begrenset til samtaler mellom fedre og døtre. Trump-eksempelet følger samme mønster. Når han anklages for å ikke ta avstand fra nynazistene, svarer han med å anklage media for ikke å ta avstand fra motdemonstrantenes oppførsel.

Fenomenet finnes naturligvis også i norsk politikk. Vi har allerede sett et eksempel på «whataboutism» [når Christian Tybring-Gjedde argumenterer for Carl I. Hagens nominasjon til Nobelkomiteen ved å peke på svakheter hos sittende medlemmer.](#)

«Whataboutism» er i grunn bare et nytt navn på en feilslutningstype kjent som «*tu quoque*»-argumenter (fra latin, «du også»). Som retorisk virkemiddel er «whataboutism» enormt effektiv, fordi det umiddelbart tvinger motparten til å forsvare seg. Dermed avleder man fra det opprinnelige spørsmålet som diskuteres. Teknikken ble [hyppig brukt i sovjetisk propaganda](#) for å svare på internasjonal kritikk. Hvis USA anklaget Sovjetunionen for menneskerettighetsbrudd ble de møtt med kritikk av hvordan de selv behandlet afroamerikanere og andre minoriteter.

GOOD!
NYTTÅR
2018

VITENSKAPELIGE PUBLIKASJONER

Pål Antonsen: "Scorekeeping", *Analysis*. Online first. DOI: 10.1093/analys/anx145

Kevin Cahill: "'A Exclusively Self-Regarding Ethics': Response to Sluga" in Ed Dain and Reshef Adam Segal (eds.), [Wittgenstein's Moral Thought](#) (London: Routledge, 2017) 223-245

Hallvard Fossheim: «[Science, Scientism, and the Ethics of Archaeology](#)», Norwegian Archaeological Review, Vol 50/2, 2017, p 116-119.

-«Aristotle on children and childhood», 37-55 i Reidar Aasgaard og Cornelia Horn (red.), [Childhood in History: Perceptions of Children in the Ancient and Medieval Worlds](#), Routledge (2018)

-«[The Question of Methodology in Plato's Protagoras](#)», s. 9-21 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)

Espen Gamlund: «[Hva legitimerer filosofi i Norge?](#)», Norsk filosofisk tidsskrift, 01-02/2017 (Volum 52), s. 6-14.

Espen Gamlund og Steinar Bøyum: «[Family Ethics](#)» introduksjon til temanummeret «Family Ethics» av [Etikk i praksis](#), Nr. 1, 2017, s. 1-4.

Espen Gamlund og Sveinung Sundfør Sivertsen: «Introduksjon. Moralisering» i Norsk Filosofisk Tidsskrift, 03/2017 (Volum 52), s. 77-80.

Mette Kristine Hansen: «[Perception of High-Level content and the Argument from Associative Agnosia](#)», The Review of Philosophy and Psychology, Online first, Springer (2017)

Ole Hjortland: "[Theories of Truth and the Maxim of Minimal Mutilation](#)", Synthese, Volume 194, Issue, 11, November 2017, p. 1-32.

- "Inferentialism, Structure, and Conservativeness" (with S. Standefer), in [From Rules to Meanings: New essays on inferentialism](#), eds. O. Beran et al., Routledge 2018.

Jens Kristian Larsen: "[By What Is the Soul Nourished? On the Art of the Physician of Souls in Plato's Protagoras](#)", s. 79-97 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)

Trygve Lavik: «[Hva er moralisme?](#)», Norsk filosofisk tidsskrift, 03/2017 (Volum 52), s. 81-91.

Trygve Lavik og Jørgen Pedersen: «[Rettferdig fordeling av klimaproblemet byrder](#)», [Nytt Norsk Tidsskrift](#), 04/2017 (Volum 34), s. 241-353.

Olof Pettersson: "[Introduction](#)", s. 1-8 og "[Dangerous Voices: On Written and Spoken Discourse in Plato's Protagoras](#)", s. 177-198 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)

Gro Rørstadbotten: "[Turning Towards Philosophy: A Reading of Protagoras 309a1–314e](#)", s. 137-151 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)

Kristin Sampson: "[Visible and Audible Movement in the Protagoras](#)", s. 199-212 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)

Vigdis Songe-Møller: "Socrates' Irony: A Voice from Nowhere? On Voice (*Phônê*), *Topos*, and *Atopos* in Plato's *Protagoras*", s. 165-176 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)

Lars F. Svendsen: En rekke oversettelser av [Ensomhetens filosofi](#):

-Lars Fr. H. Svendsen: [A Philosophy of Loneliness](#), (overs. Kerri A. Pierce), (Reaktion Books, London 2017). (183 s.)

-Lars Fr. H. Svendsen: [Ensomhedens filosofi](#), (overs. Joachim Wrang), (Klim, Århus 2017). (188 s.)

-Lars Fr. H. Svendsen: [Filozofija usamljenosti](#), (overs. Rados Kosovic), (Geopoetika, Beograd 2017). (196 s.)

-Lars Fr. H. Svendsen: [Filozofija usamljenosti](#), (overs. Miso Grundler), (TIM Press, Zagreb 2017). (196 s.)

-Lars Fr. H. Svendsen: [Філософія самотності](#), (overs. Софія ВОЛКОВЕЦЬКА), (Anetta Antonenko, Kiev 2017), (207 s.)

En oversettelse av [Frykt](#):

-Lars Fr. H. Svendsen: [Yksinäisyden filosofia](#), (overs. Salla Korpela), (Docendo, Jyväskylä 2017), (179 s.)

David Chelsom Vogt: "[Et forsvar for hykleren: Klima, moralisering, liv og lære](#)", i Norsk filosofisk tidsskrift 03 / 2017 (Volum 52).

Mark Thomas Young: "[Enchanting Automata: Wilkins and the wonder of Workmanship](#)", Intellectual History Review, Volume 27, Issue 4, p. 453-471

-"[Manual Labor and 'Mean Mechanicks': Bacon's Mechanical History and the Deprecation of Craft Skills in Early Modern Science](#)", Perspective on Science, Volum 25, Issue 4, p. 521-550.

Julie Zahle: "[Privacy, Informed Consent, and Participant Observation](#)" Perspectives on Science, 25(4), pp. 465-487.

- "[Ability Theories of Practice and Turner's Criticism of Bourdieu](#)" Journal for General Philosophy of Science, vol. 48(4), pp. 553-567.

-Medredaktør: Ylikoski, P., Bouvier, A., Kaldis, B., Montuschi, E., Zahle, J., Zamora-Bonilla, J. (eds.) (2017). "[Special Issue: Selected Papers from the 5th ENPOSS Meeting](#), Helsinki 24-26 August 2016," Philosophy of the Social Sciences. 47(4-5).

Knut Ågotnes: "[Socrates' Sophisticated Attack on Protagoras](#)", s. 23-42 i Olof Pettersson og Vigdis Songe-Møller (red.), [Plato's Protagoras: Essays on the Confrontation of Philosophy and Sophistry](#), Springer (2017)